

CHANSON

POTRET PLOUILLAU

Var ton : ADIEU, PONTREO

M'am bije speret da gompren, evel a meus fantâzi,
Me a vije n'em impliet da zonet da gomposi
Eur c'himiât leun eus a'c'hlac'har, grêt da gons-
crivet yaouanq,

O deus tennet ar billet du ebars er blaves prezant.

Ebars er bla mil eis cant c'hoec'h, ar bemp a vis
guengolo,

E zeo digueet adare eus a baros Plouillau

Tud yaouanq evit an arme tud eus ar re derrupla;
Glac'haret ê o oll ligne, p'o guelont o partia.

Da bartia gant an actif ne zeus qen nemet pêvar:
Ervoanic Jacob, eus ar bourg, ha Guiljan ar Mele-
dar,

Ha Yannic Prat eus ar Goajou ha Pipi an Aveant :
Pêvar den eus ar re vrava, corfou caer ha tud vail-
lant.

Er voanic Jacob a lare en deiz-se d'e gamarad :
Emâr zo un devez trist hac a ra dîn calonad !
Guelet va mam baour o vouela, ha va zad qèz de-
solet !
Va c'halonic ebars em c'hreiz zo dija qazi rannet.

Calz a sonchfe dê, marteze, penos e ven ur pol-
tron,
Em be aon rac un ten fuzuil pe rac ur vouled
canon,
P'otramant aoun rac ar fatiq, o vale dre an hent-
chou,
Pe gousqet var ur guele can ebars er c'hordegardou.

Douguen va dillat var va chouq, va fuzuil ha va
zabren,
Bale bemde a guêr da guêr dre ar fanq hac ar
vouillen ;
Ha goude e fin va beach rancout marteze campi,
Pe gousqet var an douar yen, pe ottramant bivoaqi.

Tor o deus an neb a sonch se ; ma c'halent lenn
em c'halon
Evit guelet va bolonte ha va inclination ;
Ma na fottet nemet va goad, me en scuilfe tout joaüs
Evit souten hon Impalaër, un tad qer carantezus !

Piou ne gombatfe qet hardi gant un Impalaër
christen !
Ur gaus qer just hae e hiri a zo facil da zouten,

Pa zomp memproù da Jesus-Christ, soudarded an
Aviel,
Bugale da Zoue an Tad, teimplou d'ar Speret-San-
tel,

Arça eta, camaradet, qent quittat eus hor c'hontre,
Demp-ni da illis Plouillau da suplia hon Doue
D'or preservi demeus uoal chançh pa vezimp en ar-
meou,
Ha da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor mamou.

Adieu d'êc'h, Autrou Saint Millau, patron eus ar
baros-mâ :
Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da vouela:
Pedit Doue hac ar Verc'hes da gavet soign ae'ha-
nomp.
Hac hon Æl-mad d'hor c'hunduo partout e lec'h
ma zefomp.

Adieu, va mab, va esperanç, eme an tad desoiet;
Piou a gonsolo da dud paour goude ma vi partiet?
Pa vin accablet gant cœsni, me vo clêvet o laret :
Ma vije va me mab qèz er guêr, en dije va soulajet.

Clêvit ar vam o qimiadi ive digant e buguel :
Deut amâ c'hoas ma c'hambrassin ur vech qent
eguet mervel ;
Aben ma retorni d'ar guêr me vo êt eus ar bed-mâ
Deus amàn etae va divrec'h evit ar vech diveza.

A guichen ar moment fatal ma c'heus tennet d'ar
billet,
Bemnos vel ma fo din cousqet, me a seblant da velet
O tont eus eur gombat sanglant, va eur chariot
blesset ;
Pe tolet en eun hospital, gant an oll abandonnet.

Ar soudard yaouanq contristet, c'hoas qent eguet
partia,
Evit essât o c'honsoli a lavar, en eur vouela :
Tavit, va zad ha va mam baour, ha bevit en
esperanç :
Doue, tad a visericord, a so bras e Brovidanc.

Goude ma vo fin d'ar brezel ha goneet ar victoar,
Gant graç Doue hac ar Verc'hes, e vezo fin d'ho
clac'har ;
Evit merq eus hor vaillantis gant lore deus hon tocou,
Ni a zistroyo prest d'ar guêr evit sec'hi ho taelou.

Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet,
Adieu d'hon oll anaoudeguez, ha qerent, ha mignô-
net :
Ha ma na nemp qet ar boneur er bed-mâ d'en em
velet,
Grâz deomp ebars er Barados assambles d'en em
gavet.

FIN

QUERZ

VAR SUJET DISTRO UN DEN YAOUANQ

Partiet gant ar guenta requisition.

Var ton : Va Flanaden zo caled.

POSTAIT oll, tud yaouanq, ha qemerit true
Touz ar blaneden bonner a bouez var va bue;
Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,
Da zoulaji va foaniou, deut da vœla varne.

Cetu deg vloas tremenet ma zòn bet contraignet,
D'abondoni va c'herent, va douç, mignonet.
Evit monet d'ar brezel da zouguen an armo
E faveur al liberte voa promettet d'am bro.

Abaoue qeit all amzer, n'alfen get l'avaret.
Pet combat ha pet poanniou a meus-me anduret.
Trit c'hant leo am am separe eus va c'herent nessa.
Ha na meus bet diouto qelou an distera.

E creiz ar c'harnac'h beude va buez exposet,
Unan demeus va diou vrec'h erfin a meus collet,
Hac evit oll recompanç e meus bet va c'honje,
Hep receo nep pansion da veva em c'hontre.

C'hoas laouen o tilezel servich ar Republik,
N'en deo get deut va speret da gompren er fatiq
Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober
Aroc guelet va zud qer hac êruout er guër.

Collet e meus ar gallout da rei sicour d'am zad,
Hac o tivoeret va brec'h, n'allin mui labourat.
Brêmâ va zud am mago, pa meas-me c'hoas ar chang
M'o deus leve hac arc'hant ebars en abond

Cetu me deja èru tostic demeus ar guêr;
Gant ar joa ouz va güelet an oll a ray din cher,
Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,
Ha va mestrezie fidel a vo oll ravisset.

Bonjour dec'h, ô va c'hontre! eurus en em gavàn
Gallout e'hoas ho contempli, dont da vervel amàn.
Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet
O tostat demeus an ty el lec'h m'òn bet ganet.

Mes, oc'h antreal enni e zon bet trubuillet,
Un den dianav din-me en deus din lavaret :
Eruet fall oc'h amàn; sortiit, va mignon,
Ne mâ get ar mestr er guêr, n'ho po get aluzon.

Soüezet bras o velet n'anaveyen hini
Touez qenlies personnach a voa o rên an ty.
E meus-me prest respontet : ententit va rêson,
Me n'en don get deut emâ da glasq an aluzon.

Clasq a ràn va c'herent qer er plaç m'on bet ganet;
Al lec'h-mâ a zo dezo, amâ òn bet maguet.
Lavarit din, me o ped pelec'h en o c'havìn :
Ne zefot netra qen din evit va c'hontantìn.

An den-mâ a zo follet, int commeucet crial :
N'en d'ê get mab d'hor mestr-ni; ret eb er chasseal.
Güelet ho pije neuze eur melvellyen
O tiredec gant bizier d'am chasseal souden.

O sortial gant glanc'har ha beuzet em daelou,
Da glasq va zud elec'h all, pe clévet o c'hêlou,
Eu hen e zòn bet scòet vel gant eun tol curun,
Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Sonden a meus rancontret va c'hoar ar yaouanqa,
Eur zac'hic staguet outi, o c'houlèn e bara.
O clasq compren ar maleur varnomp-ni digüezet,
Va speret zo bet troublet, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant! roit din hoc'h assistanç,
Boit din an nerz da glêvet penos ho Providanç

En devez bet permetet, evit va c'hastia,
Ma zomp-ni bet reduiset er stat an horrupla!

Va c'hoaric paour, me o ped, soulajit va mizer;
Hast bras a meus da glêvet quêlou deus va zad qer,
Hac eus arvamic tener e devez hor savet :
Mervel a ràn en defot o zerc'hel ambrasset.

Siouas di, va breuric paour! ne oufes qet compren
Poguen bras eo hor maleur, peguer bras hou angen...
Allas! ouspen hor madou a remqomp divoeret;
Hor c'herent carantezus zo bet deomp ravisset.

En despet d'al lezennou grêt gant ar Republiq,
Hon tad voa chommet fidel dan Ilis Catholiq;
Rac-se gant an tirantet e zeo bet condaonet
Da bignat var ar chaffot vit bezat dibennet.

Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,
Hac ive, prestic goude, siouas! int bet guerzet.
Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,
Hor mam a zo bet neuze scôet gant ar maro.

Cessit, va c'hoar, da barlant; cessit d'an dezoli,
Re a meus var an douar a dourmant hac anui,
Er moment mac'h esperen commanc bevas eurus,
En em gavàn, va Doue! myoc'h-mui maleurus.

Goude beza servichet ar Republiq ingrat,
E deus, d'am recompanci, guillotinet va zad,
Laqet va mam da vervel dre an dizesper,
Ha güerzet va oll vadou; n'em bo nemet mizer.

Diouz an tourmantchou garo a stourm ous va sper et,
Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed?
Ar plac'h e deus captivet a bel va zantimant
A zoulago va hirvoud gant e c'homzou charmant.

Varzu ty va mestrezic e zàn gant esperanç
Caout en e fidelite remed eus va zouffranç :
Bonjour dêc'h, va rouanez; cetu me deut er vro :
Ancouët eo va oll boanniou, mar am c'harit atao.

Me zo FANCHIC, ho mignon, distro eus ar brezel,
Hac a zo en peb amzer chomet d'êc'h-hu fidel.
Demeus vo oll garantez ebars an hoc'h andret
E meus bremâ esperanç beza recompancet.

Petra, paour qez reuzeutic! clasquit-u em c'hever?
Biscoas ne meus ho quelet, na desiret ober;
Biscoas ne meus ho caret, na birvigen n'er grân,
Ha cetu, em bêr gomzou, ho setanç diveza.

Me zo un den maleurus, ne gafet qet e bar.
Mil guech miliguet an heur m'on deut var an douar!
Oll gouliou va c'halon zo nêve digoret,
O veza bet rebutet gant va muya caret.

Va mestrez ouz va guelet couezet en paourente,
Nije e fromessaou, nije e c'harante
Esperanç va eurusted, allas! zo tremenet
Evel ma ra un ure en nôs dre hor speret.

An exempl-mâ, tud yaouanq, a deu d'oc'h instrui
Peguen dister ar bed-mâ, leun a ingrateri;
Epad ma zoc'h pinvidic gant an oll oc'h caret;
Mes mar trô rod ar fortun... adieu ar mignonet!

Petra rân var an douar? collet va mam, va zad,
Va Mestrez ha va madou, va brec'h da labourad :
O vervel pe o veva er c'hoad gant al loened,
Rin guell eguet implori amâ faus mignonet!

Er c'hoajou an tevella o tont d'en em guzat,
Maguet vin gant va glac'har, hac eus va daoulagad
E tiredo an daelou da drec'hi va zec'hed,
Betec ar moment eurus ma quittain ar bed.

En despet d'an injustiç a eprouvân hirio,
Me bedo a greiz calon evit boneur va brô :
O va Doue! deurvezit renta dre ho puissanç,
Ar boneur, al liberte d'am brô guêr eus a Franç.